

HET DEBACLE VAN HET INNOVATIEPLATFORM

Met de toetreding van D66 tot het tweede kabinet-Balkenende eind 2003, deed de aandacht voor innovatie zijn intrede op het Binnenhof. In navolging van Finland moest Nederland zich meer gaan richten op de *knowledge based industry*. Het Innovatieplatform (IP) werd het paradedpaardje van premier Balkenende en moest 'concrete aanbevelingen doen voor beleidsvorming én -uitvoering'. Het werd een debacle, volgens Frans Nauta, auteur van het boek *Het Innovatieplatform. Innoveren in het centrum van de macht*.

BERT NIENHUIS / HH

Wie is Frans Nauta?

Nauta was als secretaris de stuwende kracht achter het eerste IP. Tegenwoordig is hij lector Innovatie Publieke Sector, aan de Hogeschool Arnhem Nijmegen.

Wat heeft hij te melden?

Nauta beschrijft hoe het paradedpaard als snel een dood paard wordt. 'De resultaten die het IP heeft geboekt zijn klein bier in verhouding tot de statuur van de leden', luidt de conclusie. Hij doelt op de betrokkenheid van de toenmalige ministers Van der Hoeven (Onderwijs, CDA) en Brinkhorst (Economische Zaken, D66) en hot shots als Gerard Kleisterlee (Philips), Rein Willems (Shell), Alexander Rinnooy Kan (ING) en Herman Wijffels (Wereldbank).

Wat was het probleem?

Nog voor de oprichting in september 2003 verwordt het IP al tot een politiek speeltje waaraan betrokkenen hun ego willen warmen. Om het schamele budget (140 miljoen euro) wordt, met name door Van der Hoeven en Brinkhorst, gevochten als kinderen om een stuk trekdorp. Daarnaast ondervindt Nauta voortdurend ambtelijke tegenwerking: 'Vanuit de ministeries krijg ik vrijwel geen reacties. Als ik goed luister, hoor ik een zacht zingend geluid op de achtergrond. Onder

mijn stoel verzamelt zich een klein hoopje zaagsel.'

Voorbeeld?

De intimidatiepoging van twee topambtenaren die de even ambitieuze als ijdele Nauta moet doen inbinden. 'We vinden je inhoudelijk niet capabel', zeggen

ze volgens Nauta. Als deze daarop zegt dat 'het de minister-president te allen tijde vrijstaat hem te ontslaan', luidt de ambtelijke repliek: 'Dat is wat ons betreft een serieuze optie.' Zover komt het niet. 'Vervanging van de secretaris is niet alleen zéér schadelijk voor jou', aldus één van de door de auteur geciteerde ambtenaren, maar 'betekent ook een krasje voor de minister-president'. En dat is wat ten koste van alles moet worden vermeden, blijkt uit het boek. Balkenendes belangrijkste adviseur Jack de Vries (tegenwoordig staatssecretaris van Defensie) tegen Nauta: 'Het is mijn werk om ervoor te zorgen dat de beeldvorming rond Jan Peter gunstig is.' Daarbij is veel geoorloofd.

Zoals?

Balkenende wil de aanhoudend negatieve media-aandacht over het IP pareren met een boekje over de

reeds behaalde successen. Nauta: 'Het probleem was alleen: na een jaar IP was er weinig om enthousiast over te schrijven. Hoe ging ik daar nou een boekje van maken? Het voelde als het opkloppen van lucht.'

Waren de andere IP-leden die mening ook toegedaan?

Daarvoor citeert Nauta uit de laatste vergadering waarbij hij aanwezig was (eind 2005), Gerard Kleisterlee: 'Vinden wij als groep mensen, *honest to God*, dat dit platform het goed heeft gedaan?' Volgens Nauta viel daarop een ijzige stilte.

Waarom stopte Nauta er niet eerder mee?

Daar geeft hij geen overtuigend antwoord op. Hij zinspeelt wel een aantal keren op een afscheid ('Het is echt tijd om te vertrekken', schrijft hij als hij na negen maanden nog steeds geen arbeidscontract heeft) maar blijft telkens aan. Zelfs als de invoering van de even gewenste als onomstreden Greencard voor buitenlandse kenniswerkers mislukt.

Kopen?

Voor mensen die geïnteresseerd zijn in politiekambtelijke intriges is deze *failed practice study*, zoals Nauta het zelf noemt, interessant en leerzaam.

FRANS NAUTA, *HET INNOVATIEPLATFORM. INNOVEREN IN HET CENTRUM VAN DE MACHT*. SDU UITGEVERS, € 17,95.